

ROMOVÉ, MUSLIMOVÉ, SKAUTI, KŘESŤANÉ, DŮCHODCI, VEGETARIÁNI, HOMOSEXUÁLOVÉ, MATKY S DĚTMI, POLITICI ... ANEB VŠICHNI MŮŽEME BÝT OBĚTMI HATINGU

Klára MIKULCOVÁ

V současné době se v souvislosti s internetem, a především se sociálními sítěmi, mluví o tzv. hatingu. Co si pod tímto pojmem máme představit? Koho se hating týká? A lze se proti jeho vlivu nějak bránit? Tyto a další informace se dozvíte v dnešním článku. Pojem hating označuje nenávistné příspěvky na sociálních sítích, komentáře v internetových diskuzích, chatech apod., které jsou nejčastěji zaměřeny proti nejrozličnějším etnickým, sociálním, sexuálním, náboženským a dalším skupinám, s cílem danou skupinu co nejvíce ponížit, a šířit tak nenávist k této skupině mezi ostatními uživateli internetu. Tyto „virtuální“ nenávistné projevy pak často vedou k násilí a trestným činům v reálném světě.

Jak už samotný název článku napovídá, obětí hatingu může být kdokoliv. Avšak na některé skupiny je útočeno častěji než na jiné. O jaké skupiny se jedná?

Příslušníci etnických skupin - Příslušníky etnických skupin spojuje pocit sounáležitosti, jazyk, rasa nebo kultura, jimiž se odlišují od jiných skupin. V souvislosti s ČR můžeme mluvit o Romech, Vietnamcích, Ukrajincích atd. Právě na základě odlišností mohou být příslušníci těchto skupin vylučováni ze společnosti a následkem toho mohou být znevýhodňováni v přístupu ke vzdělání, dělbě práce nebo, v případě hatingu, obětí nenávistných

Kauza: Romové nemusí v obchodech platit za máslo

V říjnu roku 2017 se na Facebooku šířila zpráva, že Romové nemusí v obchodech platit za máslo. Příspěvek na svém facebookovém profilu zveřejnil M. Haltuf, který se svěroval s tím, že byl v obchodě svědkem toho, jak Romové při placení u pokladny vytáhli papír ze sociálky. Na základě tohoto papíru jim dala prodavačka máslo zadarmo s důvodem, že se jedná o sociálně slabou skupinu, tak jim máslo hradí stát. Jedná se ovšem o hoax, který autor příspěvku vědomě šířil, protože se zajímal o to, jaké komentáře se pod příspěvkem objeví a jestli se bude dál šířit. Příspěvek se skutečně velmi rychle rozšířil a vyvolal vlnu nenávistných komentářů (např. „*Ti černí s*ně máj všechno od našeho s*urve ného států proč živime ti s*urvisini.*“ (Facebook), „*...vystřílet tu havěť...*“ (Facebook), apod.).

Příslušníci náboženských skupin – Mezi náboženství můžeme řadit křesťanství, judaismus, islám, buddhismus a mnoho dalších. V současné době se velmi často setkáváme s hatingem zaměřeným právě na vyznavače islámu – muslimy.

Kauza: Muslimové draží ženy v ulicích Londýna

Začátkem roku 2018 se na Facebooku začalo šířit video zachycující muslimy dražící ženy v ulicích Londýna. Pod videem se opět objevila vlna nenávistných komentářů (např. *Odporný h*vada, tenhle středověk do Evropy nesmí a ty co to už jsou tak vyhnat hnus to je.*“ (Facebook), „*k*rva kde jsou ti snajpri odstřelte ty z*usvene muslimske h*vada !!!!!*“ (Facebook), apod.). V tomto případě se opět jedná o hoax. Video sice pochází z Londýna, avšak zachycuje představení kurdských aktivistů, kteří na ulici v Londýně předváděli fiktivní trh se sexuálními otrokyněmi, aby tak upozornili na praktiky a zločiny IS. Video bylo tedy vytrženo z kontextu a šířeno s úmyslem vyvolat nenávist k muslimům.

(Zdroj obrázku: <https://www.denik.cz/galerie/fake-news.html?photo=2>)

Příslušníci homosexuální orientace – Homosexuálové jsou největší sexuální menšinou v populaci, přičemž u mužů je výskyt této orientace častější. V dřívějších dobách byli příslušníci této orientace stigmatizováni, což v dnešní době už neplatí (alespoň ne v takové míře jako v dobách minulých). I přesto se setkáváme s nenávisíí namířenou proti příslušníkům této skupiny.

Kauza: Youtuber Kovy přiznal, že je gay

Známý youtuber Karel Kovář alias Kovy vydal roku 2017 autobiografickou knihu *Ovšem*, ve které se přiznává ke své homosexuální orientaci. Tato zpráva vyvolala odpor a Kovy se tak stal obětí hatingu nejen na Facebooku, ale i v diskuzích pod zprávami, které o této záležitosti informovaly. Mezi nenávistnými komentáři se objevilo např. „*b*zeranty schodit ze střechy...nemají nárok žít.*“ (blesk.cz) „*Slizká megab*zna, HNUS a odpor už jen při pohledu na něj. Brrrr*“ (blesk.cz) „*Být gay? To je proti přírodě.*“ (revue.idnes.cz), apod.

Veřejně známé osobnosti – Hatingu se nevyhnou ani veřejně známé osobnosti, jako jsou herci, zpěváci, politici, prezidenti, spisovatelé atd.

Kauza: Prezidentský kandidát Jiří Drahoš

Když v lednu roku 2018 proběhly v ČR prezidentské volby, snesla se vlna nenávistných komentářů i na jednoho z kandidátů, Jiřího Drahoše. Tyto komentáře se opět objevily na jeho oficiální facebookové stránce, ale také v diskuzích pod zprávami, které se Jiřího Drahoše týkaly. Uvedeme si příklady některých komentářů: „*Kde proboha vyhrabali tu křivou nechutnou falešnou t*amu Drahoše?*“ (blesk.cz), „*křivá, falešná, bezpátevní, nechutná, tupá palice...*“ (blesk.cz), „*...zákeřná krysa*“ (blesk.cz).

Urážky však nebyly namířeny jen proti samotnému kandidátovi, ale také proti osobnostem, které ho veřejně podporovaly: „*Tobě pádlem po hlavě ty malý k*eténe!*“ (Facebook) – reakce na komentář sportovce V. Hradílka, který na své facebookové stránce sdílel vyjádření k výsledku prezidentských voleb.

Fyzický vzhled – Obětí hatingu může být i jakákoli osoba, která se odlišuje svou vizáží od normálu – osoba s nadváhou nebo velmi hubená, osoba s atypickým obličejem nebo tělem, osoba s piercingem nebo tetováním apod.

Kauza: Plus size modelky

Množství nenávistně laděných komentářů lze nalézt v diskuzích

pod články o tzv. plus size modelkách. Tyto modelky nemají míry klasických hubených modelek, přesto se za svá těla nestydí a ze svých nedostatků dělají přednosti, často sdílí své fotky a videa na sociálních sítích. Získávají si tak velké množství fanoušků, ale také odpůrců, kteří jsou autory například těchto komentářů: „*přehlídka špeků z výkrmny*“ (ona.idnes.cz), „*vorvani...*“ (ona.idnes.cz), „*Zrůdy!*“ (Facebook), „*Odporný tuk...*“ (Facebook), „*Valoun sádla, fotky plné odporného tuku, nechutná p*asnice...*“ (Facebook).

(Zdroj obrázku: <https://www.refinery29.com/en-us/2018/09/210785/lus-size-modeling-movement>)

Uvedli jsme si některé základní skupiny, na které je nejčastěji útočeno. Jak však upozorňuje název tohoto článku, terčem nenávisti se může stát kdokoli, např. důchodci, matky s dětmi, vegetariáni, intelektuálové, sportovci, lidé dlouhodobě nemocní, skauti atd. Nenávistné komentáře mohou být tedy zacíleny proti každému z nás. Jak se nenechat hatingem ovlivnit? Nabízí se několik doporučení:

- 1. Informace na internetu si ověřujte. Může se jednat o hoaxy, které mají za cíl projevy nenávisti vyvolávat (viz výše zmíněné kauzy).**
- 2. Své nenávistné myšlenky si nechávejte pro sebe,**

nesdílejte je v online prostoru.

- 3. Nebojte se příspěvky s projevy nenávisti nahlásit správci dané internetové stránky.**
- 4. Nekomentujte ani nesdílejte videa, která mají za cíl někoho ponížit či urazit, „nepřilévejte olej do ohně“.**
- 5. Uvědomit si, že nenávistné projevy v online prostoru mohou být považovány za trestný čin z nenávisti.**

Pro E-Bezpečí
Klára Mikulcová
Univerzita Palackého v Olomouci

Zdroje:

HRADILEK, Vávra. Gratuluji Zemanovi... Facebook
https://www.facebook.com/pg/ondrejbrzobohatyofficial/posts/?ref=page_intern

HOAX: Muslimové draží ženy přímo v ulicích Londýna. HATE FREE CULTURE. Agentura pro sociální začleňování, 2014.
<https://www.hatefree.cz/blo/hoaxy/2590-muslimove-drazba-londyn>

HALTUF, Marek. Šok v koloniálu. Britské listy. Praha: Občanské sdružení Britské listy, 1996.
<https://blisty.cz/art/88348-sok-v-kolonialu.html>